

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

351.74

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Rendőri dolgok.

Forrás:

Pesti hírlap.

Bp.

(Hely)

1913 1/12

(Idő)

(Köt. v. füz.) Oldalsz.

Rendőri dolgok.

Uj esztendő fordultakor mindenféle hivatalfók megragadják az ugynevezett alkalmat és jelentéseikhez, valamint alantasaikhoz intézett beszédben kifejtik működésük programját és kritikát gyakorolnak az elmúlt esztendő eseményei felett. A nyilvánosság előtt, persze, csakis a legmagasabb hivatali hatalmak beszédei jelennek meg, ami helyes is, hiszen arra igazán nem lehetünk kíváncsiak, hogy egy kerületi adófőnök miként van megelégedve az adózók adózási szorgalmával. Már második esztendeje, hogy a rendőrfőkapitányi újévi beszéd fölötté meghaladja a normális újévi beszédök érdekességét. Mult esztendőben arról beszélt a főkapitány és helyettese, hogy a rendőrségnél igen sok az oda nem való elem. Ez a beszéd csak az idén vált igazán érdekessé, mert csak egy év múlva jöhettünk rá, hogy az államrendőrség kötelékéből kizárólag épen a helyettes főkapitány vált ki, azaz került a belügyminiszteriumba. Igy tehát tavaly negatív érdekességhez jutottunk, mert nyilvánvaló, hogy a vezetőség által nem kívánatosnak mondott elemek ma is ott vannak, mert hát el nem mentek, nem menvén el senki a rendőrségtől.

Az idei év újévi beszédje is olyan volt, hogy érdemes jó sokáig gondolkozni rajta. A főkapitány és az új helyettes arról elmélkedtek, hogy sem a sajtó, sem a társadalom nem éreznek együtt a rendőrséggel, sőt nagyon is ellenkező az érzelem. Egy ilyen hatalmas forgalmu városban, mint amilyen fővárosunk, a rendőrség annyira fontos tényező, hogy minden dolga a lehető legnagyobb mértékben közérdekű. A rendőrség és a főváros közönsége nem állhatnak egymással szemben, hiszen a közönség azért tartja fenn a rendőrséget, mert annak működése nélkül nem képzelhető or-

ganizált polgári élet. Ellenben az igaz, hogy míg a többi fővárosokban — mint ezt a külföldi lapokból évről-évre olvassuk — a közönség karácsonykor a rendőrlegénységnek garmadával küldi a főkapitányságra az enni, inni valót, hálája és szeretete jeléül, addig kimondhatjuk nyíltan, a nagy közönség nagy többsége vagy fél a rendőrségtől, vagy gyűlöli azt és mind a kettőre van oka. Nem kell a nagy tüntetésekre gondolnunk, mikor napokon és heteken át bizonytalan volt nekünk, abszolote békés polgároknak, gyerekekkel vagy asszonyokkal az utcára lépni, nem a tüntetők, de a fegyveres rendesináló hatalom miatt. Annak idején megirtuk, tanukkal bizonyítottuk, hogy fényes délben esendes villanegyed utcájába vágattak be a villogó kardu tatárok és hősiessen megattakiroztak vagy husz dadát, husz csecsemővel, uri asszonyokat pici gyermekekkel... Erre a hírünkre bizonyára sokan emlékeznek, de emlékszik-e arra valaki, hogy a főkapitány avagy helyettese kinyomoztatta volna a lovasokat, hogy azok kirepültek volna abból a testületből, amelyben nincs helyük? Kinyomozták-e valaha azt a lovasrendőri csapatot, amely májusban egy szerencsétlen utcai leányt kardlapozott végig a Dohány-utcán? Kikergették-e a rendőri testületből azokat a megbélyegzett embereket, akikre a törvényszék kimondta, hogy jelentésük és vallomásuk megbízhatatlan, hamis és egy egész csomó embert juttattak hamis váddal a vádlottak padjára? Nem. Ezek az urak ma is itélkeznek felettünk, meghurcolnak alkalomadtán bennünket és működésük irtózáttal tölt el, ha csak közelünkbe is jutnak. Ezekkel rokonszenvezzünk mi?

És azt kérjük az olvasótól, hogy volt-e már valaha dolga az utcai rendőrőrszemmel, vagy a kerületi kapitánysággal vagy bármiféle rendőri közzeggel? A főkapitány is, a helyettese is — ez természetes is — európai modoru emberek, de az utcán, meg a mindennapi életben nem ő velük érintkezünk, hanem a képlári erélyű biztos urral, a despota modoru őrszobaparancsnokkal és a huszárszázadosi főlényű tiszttal. Kereselek udvarias szavakat, finom kifejezéseket, de nem bírok mást mondani, hogy rettenetesek. Eltem egy miniszter mellett, mint a titkára, kormányzó mellett, mint a szerkesztője, sőt többet mondhatok, szerb miniszterekkel vacsoráltam zeneszó mellett, de anynyira kiesinek és földrenyomottnak sohasem éreztem magamat, mint midőn egyszer színházi rendőri díjat fizetve valami gyakornoknak vagy segédfogalmazónak, az a pénz átvétele után utánozhatatlan főlénynyel mondta: „Elmehet!“...

Azóta az az ur már talán kapitányként uralkodik valahol és kezeli úgy az uri embereket és uri asszonyokat, hogy a főkapitány holtig csodálkozhatik, hogy miért irtózik a közönség a rendőrségtől.

De végeredményben nem ide akarunk kilyukadni, hanem oda, hogy míg egyoldalról száz és másik fiók Jagov utálatja meg velünk a legszükségesebb intézményt, addig más oldalról azt kellene hinnünk, hogy nincs is nálunk rendőrség. Ezekre az esetekre hívjuk fel a főkapitány ur figyelmét. A mulatóhelyeken állandóan van ugynevezett inspekcio. Azt figyelni itt meg a rendőrség, hogy mit játszanak a színpadon, hogy befejezett-e a cselekmény vagy nem, meg több efélet, amit a közönség igazán nem vár és nem kér a rendőrségtől. Ne

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek			Osztályozás	
				Tárgy	
	Szerző			Hely	
	Cím			Idő	
	Forrás:			Személy	
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	Helyszám	

féltsé a mi erkölcsünket, azt megvédjük mi magunk is: ha nem tetszik, nem nézzük. De védje meg a külföldi és vidéki közönséget a leghitványabb kifosztástól és becsapástól. Csak egy pár napon át tessék detektivekkel ellenőriztetni, hogy a legelőkelőbb mulatók főpincérei mit csinálnak. Csak néhány napig figyeltesse meg, hogy a télikertekben, amint vidéki vagy külföldi ember jelenik meg, egyszerre elfogyott minden, csupán francia pezsgő van. Fel tudnók sorolni végig ezeket a helyiségeket és éjjeli kávéházakat, melyek nem jobbak a Bakonynál, de mire volna ez jó: ez a rendőrség első és legfőbb kötelessége. A német lapokban minden nyáron olvashatni a panaszos leveleket, hogy ezzel és azzal a német urral mi történt Budapesten.

Mondhatják, hogy Külföldön is előfordul ilyesmi. Ez igaz, de nem olyan rangu mulatókban, mint nálunk, hanem azokon a helyeken, melyek ki-mondottan lebujok.

De hol van az utcán a máskor olyan erélyes rendőri férfi mostanában, mikor a szenes-, butoros-, tejes- és más terheskocsik állandóan elakadnak, a villamosok forgalmát feltartóztatják csupán azért, mert a vállalkozók a ló bőrén is nyereszkeskednek és olyan gebéket kioztatnak, hogy azok a terheket nem bírják. Londonban is, Berlinben is büntetendő cselekmény olyan fuvarral hajtani az utcán, melyet a teherhuzó állat nem bír el. Nálunk büntetendő cselekmény ilyenkor a rendőrszemet odahívni. Csodálatos, hogy a közut igazgatóságának nincs annyi befolyása, hogy egy ilyen rendeletet kiadasson, hiszen csak a pénteki nap folyamán órákat veszítettek kocsijai a Margit-köruton és a Margit-hidon.

Ezek csak hirtelenében előkapott olyan dolgok, amelyek folyton előttünk vannak. De a mindennapi élet rajostul hozza eléink azokat az eseteket, amelyek ordítanak a rendőr után, de a rendőr nincs sehol, mert vagy politikában verekszik, vagy erkölcsöt hajszol, az is igaz, hogy „mind a kettő jól is kinéz utánna.“